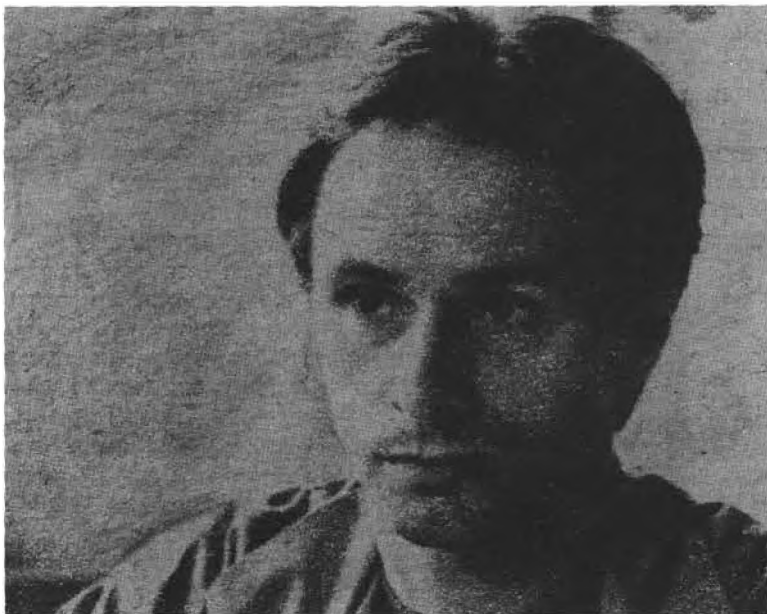

ליד בית-הדואר

דוד אלבחרי

מסרבת-קרואטית: דינה קטן בן-ציון

דוד אלבחרי, סופר יהודי-יוגוסלבי ליד 1948. עד כה פרסם ארבעה ספרים ותרגומים רבים מספרות העולם. בימים אלה ראתה אור בעריכתו אנתולוגיה בת שני כרכים של מבחר הסיפור העולמי, בתרגום לסרבת-קרואטית. הוא משמש כאחד מעורכי הכרכים של הירחון "KNJIZEVNA REC" (דבר הספרות), הבטאון הספרותי של הדור הצעיר בסרביה. דוד אלבחרי מגלה התעניינות ערה בספרות העברית. תרגם לסרבת-קרואטית מיצירות יהודה עמיחי (בשירה ובסיפורת), עגנון, שלונסקי, זך ואפלפלד.

המתרגמת

ה

נה-כאן חיכו לי החבריה ההם, בפעם הראשונה. ארבעה, ככל הנראה מכוגרים ממנו ומה שבטוח, גבוהים יותר, חסונים וחזקים ממנו. הוא עבר ביניהם ומבלי להסב את פניו, פנה בצעדים מזורזים לעבר הבית. יכול היה לשמוע את קול צעדיהם, מדודים, מבלי להתקרב אליו. שומרים על מרחק קבוע, וכך עד לדרך העפר, ואחר-כך, מאחורי גבו, אמוזו כי מוטב שימשיך ויתקדם עד לגן הציבורי, הם רוצים לחטוף אתו שיחה. הם ידעו שהוא שומע אותם.

הוא הסב פניו אליהם: מחייכים היו, כולם כאחד עומרים ומחייכים. הוא אמר, שאמא מחכה לו שיחזור עם הקבלה על הכסף ששלח לאחיו המשרת בצבא. אחיו הגדול, הרבה-יותר-מבוגר ממנו (מקווה היה, שזה יכניס להם קצת פחד), ועכשיו מחכה אמא בבית, כיוון שכל הוצאה היא רושמת בפנקס הקטן, השחור.

אנחנו מכירים את אחיך, אמרו, הכל בסדר, אל תדאג. כל מה שאנו צריכים הוא מפתח המקלט. ואם תעבור דרך הגן, זה לא ייקח לך הרבה זמן, תגיע הביתה בזמן. נכון או לא?

נכון, אמר ופנה לעבר הגן.

כל מה שדרוש להם, הסבירו, הוא מפתח המקלט ההוא, וזאת רק כדי שבמשך הלילה יוציאו מן הרציף סירה שבה ישוטו לעבר הגדה השנייה. מדובר בעיסקה מסוימת, עכשיו הם לא יכולים לומר לו כמה בדיוק מדובר, נודע להם משהו והם רוצים לוודא. ועוד לפני עלות השחר, אולי אפילו מוקדם יותר, יחזירו לו את המפתח, יביאו אותו אל מתחת לחלוננו. עליו רק לשלשל את החבל עם הקרס, ואחר יוכל להחזיר את המפתח למקומו. את שכרו, כמובן, אין צורך להזכיר אפילו. זה מובן מאליו.

הוא הביט בהם. המפתחות תלויים מעל לראשו של אבא שלי, אמר, במשך כל הלילה, ואם יתעורר —

ענין השכר מובן מאליו, אמר אחד מהם. הם כבר טיפלו בנערים כמותו וידעו על מה צריך לחזור. הוא ניסה שוב: הרצפה חורקת, ואמא שלי, שנתה כל כך קלה —

נדברנו אם כן, אמר הנער שדיבר קודם. הלילה, כשתשמע שריקה, תשלשל את הקרס מבעד לחלון. ואת המפתח.

אחר כך פנו והלכו משם, ובעברם ליד הספסל, עצרו בדרכם. הנער השני ניגש אליו: בלי פיטפוטים, חזר אחריו.

בלי פיטפוטים, חזר אחריו.

כי אחרת, אמר הנער השני.

הם הלכו להם.

הוא חזר הביתה ואמא רשמה את הסכום שנשלח, יחד עם תעריף הדואר, בפנקס הקטן, השחור. הוא סירב לאכול ארוחת ערב, לא היה מסוגל לאכול, רק שתה כוס חלב, לחמם את הקיבה. אחר שכב בחושך והמתין. הוא שמע את השריקה, אך לא ניגש אל החלון. המתין להתחדשות השריקה, התגנב עד הווילון והבחין בהם, ככל הארבעה. אחר כך נבלעו בחושך, כצללים.

למחרת שוב המתינו לו ליד הקיר שבחצר ביתו. הם לא דיברו כלום, לא יידו בו אבנים, לא עשו כלום. רק ניצענו כרגליהם כל הזמן, עד שנשמע קול אמו הקוראת לו לארוחת הצהרים.

אותו לילה, שמע אותם בשנית. הם שרקו רק פעם אחת, חרש, ומיד נסוגו. הוא לא היה מסוגל להירדם עוד: אור הירח ריצד בחלל החדר.

האם הוא מרגיש בטוב, שאל אביו בארוחת הבוקר, מה-זה הוא כל כך חיוור? מרגיש טוב, אבל לא ישן טוב, הלילה.

הם, ככה.

הם ישבו שוב על קיר האבנים. כיסיהם היו מלאים כשזיפים ירוקים, שמהם אכלו, בשתיקה, עורכים את החרצנים החשופים בצורה מסודרת על שפת הקיר. כשיצאה אמא אל המרפסת נעלמו, ואחר הצהריים, כפי שיכול היה לראות, פיזרו האנקורים את הכל והיו רבים זה עם זה על השרידים.

מאוחר יותר, בלילה, פשטה אש במקלט, וקירות חדרו בהקו באדום-לוהט. אביו פרץ מן הכית לבוש למחצה, ועמו שכנים אחדים. מכבי האש הגיעו כעבור עשר דקות, אבל מאוחר מדי: העץ היבש פיצץ בלהבות, ומעל לנהר המואר התעופפו מפרפרות צפרים אחדות, שנחררו משלוותן. לבוקר, בגשם, ניצבו הוא ואביו עמו, לבדם, אצל שרידי השריפה. משתדלים היו לשמור על השתיקה.

טניה הדר

למינה

מתוך — אדמת-היער

מתוך אדמת היער

להצללות את סבתי

רטבה, מלאה טל פטריות

סבתי, קשתבוא

קבוא לירושלים,

מהיה שמלחה ניהות פטריות

רקבונן הקמים יעיב על רקבון הקשר

התף-מפושע,

הירוי בקפנה

פה נקוב, איך אשרי אני

שרגלי מגששות בקרדה על פני הארץ

איך אקיא את המחסום האים?!

ששגעוני צועק מתוף כפות-רגליה

של זו שגשרפה —

ואני מתבהרת והולכת ביסוריה

מתבהרת בדמי הקרה חדשה

כמו משי

מתבהר קתם אהבה

יש בי כח מעט.

ותמיד ענפי העצים

ותמיד ענפי העצים

כתוף האויר האדמדם

ההופך קהל

ונמנך באפר

ברחובות של חלין

נושרת שתיקתכם

כמו עלה פחוס

ושקיעה באה

ושקיעה באה

אצבעות מעקמות

נולדות באור

"זעקת המחנות הולכת אחרינו!"

ברטולד ברכט

"להצמיח שורשים השמימה!"

בראנד הנרי-לוי

זעקת המחנות הולכת אחרינו

מצמתת שרשים השמימה

היכן שתולים שריגיה

צומחת גפן, עולים זיתים

מענתים ככל שיהיו

ריחם — ריחנו.